

(401SN21)

ASSIGNMENT-1
M.A. DEGREE EXAMINATION, SEPTEMBER 2024.

Fourth Semester

Sanskrit

VEDIC LANGUAGE AND LITERATURE – 2

MAXIMUM MARKS-30

ANSWER ALL QUESTIONS

1. सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।
 - (a) नाचिकेतोपाख्यानं कस्यामुपनिषदि वर्णितम्? विवेचयत।
 - (b) उपनिषदां प्रधानविषयं वर्णयत।
 - (c) 'नेह नानास्ति किञ्चन' - विशदयत।
 - (d) 'अन्न बहुकुर्वीत' - विशदयत।
 - (e) श्रेयश्च प्रेयश्च मनुष्यमेतः - विवृणुत।
 - (f) ऊ ईशा वास्य मिदं सर्वं - किं तत्रवर्णितम्?
 - (g) 'चत्वारि पदजातानि' - पदस्वरूपं किं?
 - (h) निपातानां स्वरूपं लिखत।
 - (i) कुल्माव शब्दस्य व्युत्पत्तिं लिखत।
 - (j) 'गौरिति पृथिव्यानामधेयम्' विवरणं देयम्।
2. चत्वारः समाधेयः।
 - (a) यमं प्रति प्रतिपादित प्रथमवरं विशदयत।
 - (b) अजो नित्यः शाश्वतोऽयं पुराणः - अत्र कः नित्यः - विशदयत।
 - (c) तैत्तिरीय उपनिषद् कथं प्राधान्येन निरूप्यते?
 - (d) प्रातिशाख्यायाः स्वरूपं वर्णयत।
 - (e) उपसर्गाणां भेदान् सोदाहरणं लिखत।
 - (f) ईशावास्योपनिषदि वर्णितं विद्या स्वरूपं लिखत।
 - (g) 'उषा' पदस्य निर्वचनं तथा तस्याः नामानि च लिखत।
 - (h) 'इन्द्रियनित्यं वचनम्' इति मतस्य निरसनं लिखत।

(401SN21)

ASSIGNMENT-2
M.A. DEGREE EXAMINATION, SEPTEMBER 2024.

Fourth Semester

Sanskrit

VEDIC LANGUAGE AND LITERATURE – 2

MAXIMUM MARKS-30

ANSWER ALL QUESTIONS

1. प्रश्नौ समाधेयौ।

- (a) यथाग्रन्थं कोशपञ्चकनिरूपणं विवृणुत।
- (b) कठोपनिषदिवर्णितं आत्मस्वरूपं लिखत।
- (c) शिक्षाशास्त्रस्वरूपं प्रयोजनानि च विवृणुत।
- (d) दैवतकाण्डे वर्णितं इन्द्रस्वभावं विवृणुत।

2. ससन्दर्भं व्याख्यातः।

- (a) अविद्यया मृत्युं तीर्त्वा।
- (b) शोकातिगो मोदते स्वर्गलोके।
- (c) आनन्दो ब्रह्मेति व्यजानात्।
- (d) षड्भाव - विकाराः।
- (e) तिस्र एव देवता इति नैरुक्ताः।
- (f) 'मेघः' इति शब्दरूपस्य निरूपणं कुरुत।
- (g) उत्तिष्ठत जाग्रत।
- (h) शिशिरं जीवनाय - व्युत्पत्तिं लिखत।
- (i) नैकपदानि निर् ब्रूयात्।
- (j) क्रतो स्मर कृतं स्मर।

(402SN21)

ASSIGNMENT-1
M.A. DEGREE EXAMINATION, SEPTEMBER 2024.

Fourth Semester

Sanskrit

HISTORY OF SANSKRIT LITERATURE
AND LINGUISTICS – 2

MAXIMUM MARKS-30

ANSWER ALL QUESTIONS

1. सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः

- (a) रघुवंशकाव्यस्य महत्त्वं प्रतिपादयत।
- (b) गीतगोविन्दकाव्यस्य वैशिष्ट्यं लिखत।
- (c) चम्पूरामायणमधिकृत्य विवृणुत।
- (d) “बाणोच्छिष्टं जगत्सर्वम्” – विशदयत।
- (e) “नाटकेषु शकुन्तला” – व्याख्यात।
- (f) प्राकृतभाषाणां लक्षणानि संगृहीत।
- (g) Formal Analogy.
- (h) अर्थपरिवर्तनस्य कारणानि संगृहीत।
- (i) ‘Qualitative ablacet’ – सोदाहरणं निरूपयत।
- (j) वैदिक भाषायाः वैलक्षण्यं लिखत।

2. प्रश्नाः समाधेयाः

- (a) “माधेसन्तित्रयोगुणाः” सोप्पत्तिकं लिखत।
- (b) गद्यरचनाविषये दण्डिमहाशयस्य महत्त्वं विवृणुत।
- (c) महाकाव्यलक्षणपुरस्सरं श्रीहर्षनैवधं समर्थयत।
- (d) अश्वघोषमधिकृत्य लिखत।
- (e) गुणवृद्धिसंप्रसारणस्वरूपं संस्कृतव्याकरणानुसारं विवेचनकृत्वा, आधुनिक भाषाशास्त्रानुसारं तेषां प्रक्रियां निरूपयत।
- (f) प्राकृतभाषाणां वर्गीकरणमधिकृत्य विविधाभिप्रायात् लिखत।
- (g) अर्थविपरिणामभेदान् सोदाहरणं विशदयत।
- (h) वैदिक-लौकिक संस्कृतयोः भेदान् विवृणुत।

(402SN21)

ASSIGNMENT-2
M.A. DEGREE EXAMINATION, SEPTEMBER 2024.

Fourth Semester

Sanskrit

HISTORY OF SANSKRIT LITERATURE
AND LINGUISTICS – 2

MAXIMUM MARKS-30

ANSWER ALL QUESTIONS

1. प्रश्नौ समाधेयौ।
 - (a) भवभूते: पाण्डित्यं तस्यरूपाकानुसारं प्रपञ्चयत।
 - (b) भर्तृहरे: शतकत्रयं सोदाहरणं विवृणुत।
 - (c) प्राकृतभाषाणां प्रादुर्भावं सोपपत्तिकं लिखत।
 - (d) Vowel gradation - with its classification - Explain with examples.
2. पञ्चानां लघुटिप्पणी लिखत।
 - (a) ऋतुसंहारः।
 - (b) भट्टिकाव्यम्।
 - (c) मुद्राराक्षसम्।
 - (d) विशाखदत्तः।
 - (e) भासः।
 - (f) पिता।
 - (g) प्रत्यक्ष।
 - (h) तल्लयः।
 - (i) स्त्री।
 - (j) असुर।

(403SN21)

ASSIGNMENT-1
M.A. DEGREE EXAMINATION, SEPTEMBER 2024.

Fourth Semester

Sanskrit

DARSANAS – 2

MAXIMUM MARKS-30

ANSWER ALL QUESTIONS

1. सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः
 - (a) तर्कसंग्रहानुसारं पदार्थाः कति, कानि तेषां नामनि।
 - (b) विरुद्धस्य किं लक्षणम्।
 - (c) प्रागभावस्य किं लक्षणम्?
 - (d) व्याप्तिलक्षणम् किं?
 - (e) समवेतसमवाय सन्निकर्षः कः?
 - (f) सौत्रान्तिक नियमान् लिखत?
 - (g) चार्वाकसिद्धान्तानुसारं द्रव्याणि कति?
 - (h) जैनदर्शनसम्मतदेवतास्वरूपं किम्?
 - (i) जैनमते कति प्रमाणानि सन्ति?
 - (j) चार्वाकमते मोक्षः कः?

(403SN21)

ASSIGNMENT-2
M.A. DEGREE EXAMINATION, SEPTEMBER 2024.

Fourth Semester

Sanskrit

DARSANAS – 2

MAXIMUM MARKS-30

ANSWER ALL QUESTIONS

1. प्रश्नाः समाधेयाः

- (a) पृथिव्याः लक्षणं निरूप्य दलसार्थक्यं लिखत।
- (b) प्रत्यक्षप्रमायाः किं लक्षणं? कतिविधं?
- (c) किं नाम स्वार्थानुमानम्?
- (d) वाक्यं कतिविधम्?
- (e) समवायस्य किं लक्षणम्?
- (f) बौद्धमतानुसारं आर्यसत्यानांस्वरूपं संक्षिपत।
- (g) जैनमते नवतत्त्वानां स्वभावं वर्णयत।
- (h) 'वृकपदं पश्य यदूवदन्ति बहुश्रुताः' – विशदयत।

2. प्रश्नौ समाधेयौ।

- (a) तर्कसंग्रहानुसारं परार्थानुमानं निरूपयत।
- (b) हेत्वाभासः कः? कति? असिद्धं सप्रभेदं लक्षयत।
- (c) बौद्धमतानुसारं प्रमाणस्वरूपं प्रपञ्चयत।
- (d) जैनमतानुसारं मोक्षस्वरूपं संगृहीत।

(404SN21)

ASSIGNMENT-1

M.A. DEGREE EXAMINATION, , SEPTEMBER 2024.

Fourth Semester

Sanskrit

POETICS AND AESTHETICS (VII)

MAXIMUM MARKS-30

ANSWER ALL QUESTIONS

1. सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः
 - (a) प्रतिभागुणः कीदृशः ?
 - (b) रामायणे रसः कः ? निरूपयत।
 - (c) गुणीभूतव्यङ्ग्यप्रकारं निरूपयत।
 - (d) संवादाः कतिविधः ?
 - (e) सन्ति नवाः काव्यार्थाः - विवृणुत।
 - (f) मम्मटाभिमतं रसस्वरूपम् लिखत।
 - (g) भट्टलोल्लटाभिमतं रसस्वरूपं संक्षिपत।
 - (h) रसभेदान् निरूपयत।
 - (i) रसाभासस्वरूपं विवृणुत।
 - (j) “रामोऽसौ भुवनेषु विक्रमगुणैः” अत्र ध्वनिं निरूपयत।
2. प्रश्नाः समाधेयाः
 - (a) विभावादयः प्रत्येकमेव रसाभिव्यक्तिं प्रति हेतवः आहोस्विन्मिलिता इति सप्रमाणं लिखत।
 - (b) मम्मटमतेन भरतसूत्रं स्फुटं व्याख्येयम्।
 - (c) लक्षणामूलध्वनेः सोदाहरणं भेदान् लिखत।
 - (d) भक्तिरसस्य स्वरूपं स्यानं च विवेचयत।
 - (e) गुणीभूतव्यङ्ग्ययोगेनापि काव्यानामपूर्वत्वं कथं भवति ? विवृणुत।
 - (f) वाणी नवत्वमायाति - विशदयत।
 - (g) कालभेदादपि वस्तुभेदं प्रदर्शयत।
 - (h) संवादस्वरूपं सप्रभेदं प्रपञ्चयत।

(404SN21)

ASSIGNMENT-2

M.A. DEGREE EXAMINATION, , SEPTEMBER 2024.

Fourth Semester

Sanskrit

POETICS AND AESTHETICS (VII)

MAXIMUM MARKS-30

ANSWER ALL QUESTIONS

1. प्रश्न: समाधेयाः।

- (a) रसानां अङ्गाङ्गिभावाभावे भारते कुतः शान्तस्याङ्गिता - विवृणुत।
- (b) “अवस्यादेशकालादि - विशेषैरपि जायते” - व्याख्यात।

2. प्रश्न: समाधेयाः।

- (a) अभिधामूलव्यङ्ग्य ध्वनेः स्वरूपं सोदाहरणं सभेदं च निरूपयत।
- (b) ‘भावस्य शान्तिरुदयः सन्धिः शबलता तथा’ - विवृणुत।

(405SN21)

ASSIGNMENT-1
M.A. DEGREE EXAMINATION, SEPTEMBER 2024.

Fourth Semester

Sanskrit

THEORIES OF RASA AND DHVANI (VIII)

MAXIMUM MARKS-30

ANSWER ALL QUESTIONS

1. सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः
 - (a) रसाभासः।
 - (b) भावशान्तिः।
 - (c) शबलता।
 - (d) भावसन्धिः।
 - (e) शृङ्गारे यमकादीनां सन्निवेशनम्।
 - (f) मधुरः।
 - (g) श्लेषः प्रसादः समता।
 - (h) उपमा ध्वनिः
 - (i) वाक्य ध्वनिः
 - (j) श्लेष ध्वनिः।

2. प्रश्नाः समाधेयाः
 - (a) माधुर्यं जगन्नाथानुसारं
 - (b) समाधिं निरूपयत।
 - (c) अर्थगुणेषु अर्थव्यक्तिं निरूपयत।
 - (d) उदारतां लक्षयतु।
 - (e) ध्वनिभेदान् निरूपयत।
 - (f) उत्प्रेक्षाध्वनिः।
 - (g) गुणी भूतव्यङ्ग्यस्योदाहरणम्।
 - (h) शब्दशक्तिमूलक अर्थान्तरन्यास ध्वनिः।

(405SN21)

ASSIGNMENT-2
M.A. DEGREE EXAMINATION, SEPTEMBER 2024.

Fourth Semester

Sanskrit

THEORIES OF RASA AND DHVANI (VIII)

MAXIMUM MARKS-30

ANSWER ALL QUESTIONS

1. प्रश्न: समाधेयाः

(a) ध्वनिभेदान् ध्वन्यालोकमनुसृत्य निरूपयत।

(b) अलंकाराणां रसाङ्गत्वनिरूपणं कुरुत।

2. प्रश्न: समाधेयाः

(a) काव्ये गुणानां स्थितिं जगन्नाथानुसारं प्रदर्शयत।

(b) जगन्नाथकृतगुणनिरूपणं प्रदर्श्य, तेन कृतं प्राचीनानामभिप्रायनिरसनं च विशदयत।